

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2009. gada 23. aprīlī*

Lieta C-59/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa] (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 12. februārī un Tiesā reģistrēts 2008. gada 15. februārī, tiesvedībā

Copad SA

pret

Christian Dior couture SA,

Vincent Gladel, kas rikojas kā ***Société industrielle lingerie (SIL)*** maksātnespējas procesa administrators,

Société industrielle lingerie (SIL).

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kassel*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs M. A. Godisārs [*M.-A. Gaudissart*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 19. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Copad SA* vārdā — E. Farže [*H. Farge*], advokāte,

— *Christian Dior couture SA* vārdā — Ž. M. Brugjers [*J.-M. Bruguière*], kā arī P. Deprē [*P. Deprez*] un E. Butjē [*E. Bouttier*], advokāti,

— Francijas valdības vārdā — B. Bopēre-Manokha [*B. Beaupère-Manokha*], kā arī Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un Ž. K. Niolē [*J.-Ch. Niollet*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Krēmers [*H. Krämer*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 3. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar 1992. gada 2. maija Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā — “direktīva”), 7. panta un 8. panta 2. punkta interpretāciju.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kuras ietvaros *Copad SA* (turpmāk tekstā — “*Copad*”) vēršas pret *Christian Dior couture SA* (turpmāk tekstā — “*Dior*”), *Société industrielle lingerie* (turpmāk tekstā — “*SIL*”), kā arī Gladela kungu [*Gladel*], kas rīkojas kā *SIL* maksātspējas procesa administrators, saistībā ar preču, kas ir apzīmētas ar preču zīmi “*Christian Dior*”, *SIL* veikto pārdošanu *Copad*, pārkāpjot starp *SIL* un *Dior* noslēgtā licences līguma noteikumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 5. panta 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Reģistrētā preču zīme piešķir īpašniekam šajā ziņā ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, lietot [izmantot] komercdarbībā:

- a) jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks preču zīmei, attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme;
- b) jebkuru apzīmējumu, ja tā identitātes vai līdzības preču zīmei un preču vai pakalpojumu, uz ko attiecas preču zīme, identitātes vai līdzības dēļ pastāv varbūtība maldināt sabiedrību [sabiedrībai ir sajaukšanas iespēja], kas ietver asociācijas iespēju starp apzīmējumu un preču zīmi.

2. Ikviena dalībvalsts var arī paredzēt, ka īpašniekam ir tiesības aizkavēt visas trešās personas, kam nav viņa piekrišanas, lietot komercdarbībā jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks vai līdzīgs preču zīmei attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri nav līdzīgi tiem, kam šī preču zīme reģistrēta, ja pēdējai ir reputācija dalībvalstī un, ja šīs zīmes nepamatota lietošana rada negodīgas priekšrocības [kas izriet no preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas] vai rada kaitējumu preču zīmes atšķirtspējai vai reputācijai.

3. Saskaņā ar šī panta 1. un 2. punktu cita starpā var aizliegt šādas darbības:

- a) apzīmējuma piestiprināšanu precēm vai to iepakojumam;
- b) preču piedāvāšanu vai to laišanu tirgū, vai uzkrājumu veidošanu šiem nolūkiem, izmantojot šo apzīmējumu, vai pakalpojumu piedāvāšanu vai sniegšanu ar šo apzīmējumu nosaukumu;
- c) preču importu vai eksportu, izmantojot šo apzīmējumu;
- d) apzīmējuma lietošanu darījumu dokumentos un reklāmā.”

4. Direktīvas 7. pantā sākotnējā redakcijā bija paredzēts:

“1. Preču zīme nedod īpašniekam tiesības aizliegt tās lietošanu attiecībā uz precēm, ko laidis Kopienas tirgū, izmantojot šo preču zīmi, īpašnieks vai kas laistas Kopienas tirgū ar īpašnieka piekrišanu.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja īpašniekam ir likumīgi iemesli iebilst pret preču turpmāku tirdzniecību, jo īpaši, ja pēc laišanas tirgū preču stāvoklis ir izmainījies vai pasliktinājies.”

- 5 Saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma 65. panta 2. punktu, skatot to kopā ar šī līguma XVII pielikuma 4. punktu, direktīvas tās sākotnējā redakcijā 7. panta 1. punkts tika grozīts, ņemot vērā minēto līgumu, vārdu “Kopienā” aizstājot ar frāzi “līgumslēdzējas puses teritorijā”.
- 6 Direktīvas 8. pantā ir paredzēts:

“1. Preču zīmi var licencēt dažām vai visām precēm vai pakalpojumiem, kam tā ir reģistrēta, un attiecībā uz visu attiecīgo dalībvalsti vai tās daļu. Licence var būt izņēmuma licence vai vienkārša.

2. Preču zīmes īpašnieks var izmantot šīs preču zīmes piešķirtās tiesības pret licenciātu, kurš pārkāpj jebkuru sava licences līguma noteikumu attiecībā uz licences ilgumu, reģistrācijā norādīto formu, kādā preču zīmi var izmantot, preču vai pakalpojumu, kam licence piešķirta, jomu, teritoriju, kurā preču zīmi var piestiprināt, vai licenciāta ražoto preču vai sniegto pakalpojumu kvalitāti.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 7 2000. gada 17. maijā *Dior* noslēdza ar *SIL* preču zīmes licences līgumu par sieviešu galantērijas prestiža preču ražošanu un izplatīšanu ar *Dior* piederošo preču zīmi “Christian Dior”.

- 8 Šī līguma 8.2. panta 5. punktā ir paredzēts, ka, “lai saglabātu preču zīmes atpazīstamības pakāpi un reputāciju, licenciāts apņemas nepārdot vairumtirgotājiem, kooperatīviem, nocenotu preču tirgotājiem, izplatīšanas sabiedrībām, kas pārdod pa pastu vai “pie durvīm”, bez licences devēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas. Licenciātam jāveic viss nepieciešamais, lai šo noteikumu ievērotu tā izplatītāji un mazumtirgotāji.”
- 9 Ekonomisko grūtību dēļ *SIL* lūdza *Dior* piešķirt atļauju pārdot ar šo preču zīmi apzīmētās preces ārpus sava selektīvās izplatīšanas tīkla. Ar 2002. gada 17. jūnija vēstuli *Dior* pret šo lūgumu iebilda.
- 10 Tomēr, neievērojot šo iebildumu un pārkāpjot savas līgumsaistības, *SIL* ar preču zīmi “Christian Dior” apzīmētās preces pārdeva uzņēmumam *Copad*, kas ir nocenotu preču tirgotājs.
- 11 Saistībā ar minēto *Dior* pret *SIL* un *Copad* cēla prasību par preču zīmes nelikumīgu izmantošanu *Tribunal de grande instance de Bobigny*, kura ir nospriedusi, ka *SIL* pieļautajā licences līguma pārkāpumā neesot preču zīmes nelikumīgas izmantošanas sastāva un ka tas izraisot vienīgi šīs pēdējās sabiedrības līgumisko atbildību.
- 12 *Cour d'appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesa] noraidīja *Dior* pret šo spriedumu iesniegto apelācijas sūdzību. It īpaši tā secināja, ka *SIL* veiktā pārdošana nav uzskatāma par preču zīmes nelikumīgu izmantošanu, jo preču zīmju valsts tiesību normas, ar kurām ir transponēts direktīvas 8. panta 2. punkts, uz starp šo minēto sabiedrību un *Dior* noslēgtā licences līguma par izplatīšanas kārtību panta ievērošanu neattiecoties. Tomēr tā ir atzinusi, ka šādā pārdošanā *Dior* tiesību uz preču zīmi izsmelšana valsts regulējuma, ar ko transponē direktīvas 7. panta 1. punktu, izpratnē nenotiekot.

13 *Copad* par *Cour d'appel de Paris* spriedumu iesniedza sūdzību *Cour de cassation*, it īpaši norādot, ka, tā kā *SIL* attiecīgās preces ir laidusi tirgū, *Dior* tiesības uz preču zīmi esot izsmeltas. *Dior* no savas puses iesniedza pretsūdzību, *Cour d'appel de Paris* pārmetot, ka tā esot izslēgusi jebkādu preču zīmes nelikumīgu izmantošanu kā no *SIL*, tā arī no *Copad* puses.

14 Šajos apstākļos, kas rada šaubas par piemērojamo Kopienų tiesību interpretāciju, *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai [direktīvas] 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmes īpašnieks var izmantot šīs preču zīmes piešķirtās tiesības pret licenciātu, kurš pārkāpj licences līguma noteikumu, ar kuru preču zīmes prestiža dēļ ir aizliegta pārdošana nocenotu preču tirgotājiem?
- 2) Vai šīs direktīvas 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja licenciāts laiž [EEZ] tirgū preces ar preču zīmi, pārkāpjot licences līguma noteikumu, ar kuru preču zīmes prestiža dēļ ir aizliegta pārdošana nocenotu preču tirgotājiem, tad tas tiek darīts bez preču zīmes īpašnieka piekrišanas?
- 3) Ja atbilde ir noraidoša, vai īpašnieks var atsaukties uz šādu noteikumu, lai iebilstu pret šo preču turpmāku tirdzniecību, pamatojoties uz [direktīvas] 7. panta 2. punktu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 15 Uzdotot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai uz licences līguma noteikumu, ar kuru licenciātam preču zīmes prestiža dēļ preces, uz kurām attiecas preču zīme, aizliedz pārdodot nocenotu preču tirgotājiem, attiecas direktīvas 8. panta 2. punkts.
- 16 *Copad*, Francijas valdība un Eiropas Kopienu Komisija iesaka Tiesai uz šo jautājumu sniegt negatīvu atbildi un būtībā norāda, ka pamata lietā aplūkojamais noteikums minētajā 8. panta 2. punktā ierobežojoši norādīto noteikumu sarakstā nav iekļauts. *Dior* turpretim aizstāv pretējo viedokli.
- 17 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jāpārbauda, vai minētajā 8. panta 2. punktā iekļautajam noteikumam sarakstam ir izsmeļošs vai arī vienīgi indikatīvs raksturs.
- 18 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka šajā normā nav neviena apstākļa vārda vai vārdu salikuma, tāda kā “it īpaši”, kas šim sarakstam ļautu piešķirt vienīgi indikatīvu raksturu.
- 19 Vispārīgi ir jāatgādina, ka šādu raksturu direktīvas 7. panta 2. punktā minētajām hipotēzēm Tiesa turpretim ir atzinusi, ņemot vērā tieši vārdu salikuma “jo īpaši” izmantošanu (skat. 1996. gada 11. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-427/93, C-429/93 un C-436/93 *Bristol-Myers Squibb* u.c., *Recueil*, I-3457. lpp., 39. punkts, kā arī

1997. gada 4. novembra spriedumu lietā C-337/95 *Parfums Christian Dior, Recueil*, I-6013. lpp., 42. punkts).

- 20 Tādējādi pretēji tam, ko norāda *Dior*, jau no pašas direktīvas 8. panta 2. punkta redakcijas izriet, ka minētajam sarakstam ir izsmeļošs raksturs.
- 21 Tātad pēc šī precizējuma izteikšanas ir jānosaka, vai tāds noteikums kā tas, kas tiek aplūkots pamata lietā, iekļaujas vienā no noteikumiem, kas tieši norādīti minētajā 8. panta 2. punktā.
- 22 Šajā sakarā attiecībā uz licences līguma noteikumiem par “licenciāta ražoto preču [...] kvalitāti”, uz kuriem šajā normā ir izdarīta atsauce, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru preču zīmes pamata funkcija ir garantēt patērētājam vai gala lietotājam ar preču zīmi apzīmētās preces vai pakalpojuma izcelsmes identitāti, ļaujot viņam, izslēdzot iespēju sajaukt, atšķirt precī vai pakalpojumu no precēm un pakalpojumiem ar citādu izcelsmi. Lai preču zīme varētu pildīt šo lomu — būt par būtisku elementu netraucētas konkurences sistēmā, kuru paredzēts nodibināt un saglabāt ar EK līgumu, — tai jāgarantē, ka visas preces un pakalpojumi, kurus ar to apzīmē, ir ražoti vai piegādāti viena uzņēmuma kontrolē, kurš ir atbildīgs par to kvalitāti (skat. jo īpaši 1978. gada 23. maija spriedumu lietā 102/77 *Hoffmann-La Roche, Recueil*, 1139. lpp., 7. punkts; 2002. gada 18. jūnija spriedumu lietā C-299/99 *Philips, Recueil*, I-5475. lpp., 30. punkts, un 2005. gada 17. marta spriedumu lietā C-228/03 *Gillette Company* un *Gillette Group Finland, Krājums*, I-2337. lpp., 26. punkts).
- 23 Tātad ar direktīvas 8. panta 2. punktu preču zīmes īpašniekam savas ar šo preču zīmi piešķirtās tiesības ir ļauts izmantot tieši gadījumā, ja licenciāts pārkāpj licences līguma noteikumus, kuri attiecas it īpaši uz ražoto preču kvalitāti.

- 24 Kā ģenerālvokāte norāda savu secinājumu 31. punktā, prestiža preču, par kādām ir runa pamata lietā, gadījumā kvalitāte izriet ne vien no to materiālajām īpašībām, bet arī no to prestiža šarma un tēla, kas tām piešķir greznības iespaidu (šajā sakarā skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Parfums Christian Dior*, 45. punkts).
- 25 Tā kā prestiža preces ir augstvērtīgi izstrādājumi, to radītais greznības iespaids ir būtisks elements, lai patērētāji tās varētu atšķirt no citām līdzīgām precēm.
- 26 Tādējādi minētā greznības iespaids apdraudējums var apdraudēt pašu šo preču kvalitāti.
- 27 Šajā kontekstā ir jāpārbauda, vai pamata lietā licenciāta veikto prestiža preču pārdošanu nocenotu preču tirgotājiem, kuri nav ar licences līgumu izveidotā selektīvās izplatīšanas tīkla dalībnieki, var uzskatīt par šādu apdraudējumu.
- 28 Šajā sakarā Tiesa jau ir nospriedusi, ka pretēji tam, ko norāda *Copad* un Komisija, selektīvās izplatīšanas sistēmas īpatnības un kārtība var saglabāt šādu preču kvalitāti un nodrošināt to pareizu izmantošanu (šajā sakarā skat. 1980. gada 11. decembra spriedumu lietā 31/80 *L'Oréal, Recueil*, 3775. lpp., 16. punkts).
- 29 Selektīvās izplatīšanas sistēmas, kāda tiek aplūkota pamata lietā, izveidošana, kura atbilstoši starp *Dior* un *SIL* noslēgtā licences līguma redakciju ir vērsta uz preču prezentēšanas tirdzniecības punktos atbilstoši to vērtībai nodrošināšanu it īpaši

attiecībā uz “pircēju loku, reklāmu, preču izkārtojumu un tirdzniecības politiku”, var, kā to atzist *Copad*, dot ieguldījumu attiecīgo preču reputācijā un tādējādi nodrošināt to greznības iespaidu.

- 30 No tā izriet, ka nevar izslēgt, ka licenciāta veiktā prestiža preču pārdošana trešām personām, kuras nav selektīvās izplatīšanas tīkla dalībnieki, ietekmē pat šo preču kvalitāti, no kā izriet, ka, izdarot šādu pieņēmumu, līgumā paredzētais noteikums, ar kuru šādu pārdošanu aizliedz, uzskatāms par aptvertu ar direktīvas 8. panta 2. punktu.
- 31 Tas, vai, ņemot vērā valsts tiesas izskatāmās lietas apstākļus, tāda noteikuma kā pamata lietā aplūkojamais noteikums pārkāpums no licenciāta puses apdraud prestiža preču greznības iespaidu, ietekmējot to kvalitāti, ir jāpārbauda valsts tiesai.
- 32 Šajā sakarā vērā ir īpaši ir jāņem, pirmkārt, ar preču zīmi apzīmējamo prestiža preču daba, licenciāta veiktās šo preču pārdošanas nocenotu preču tirgotājiem, kuri nav selektīvās izplatīšanas tīkla dalībnieki, apjoms un sistemātiskais vai arī gadījuma raksturs un, otrkārt, šo nocenotu preču tirgotāju parasti tirgojamo preču raksturs, kā arī to darbības jomā parasti izmantojamo tirdzniecības kārtība.
- 33 Turklāt ir jāpiebilst, ka iepriekšējos šī sprieduma punktos norādīto direktīvas 8. panta 2. punkta interpretāciju nevar apšaubīt ar *Dior* argumentiem, saskaņā ar kuriem licences līguma noteikums, ar kuru preču zīmes prestiža dēļ aizliedz pārdošanu nocenotu preču tirgotājiem, varot būt aptverts ne vien ar noteikumu, kas attiecas uz “preču kvalitāti”, bet arī ar citiem noteikumiem, proti, tiem, kas arī ir paredzēti minētajā normā un attiecas vai nu uz “teritoriju, kurā preču zīmi var piestiprināt”, vai nu “licenciāta [...] sniegto pakalpojumu kvalitāti”.

- 34 Šajā sakarā ir jāatzīmē, no vienas puses, ka direktīvas 8. panta 2. punkts ir jāskata kopā ar šī paša panta 1. punktu, kurā ir iekļauta atsauce uz “dalībvalsts teritoriju”, no kā izriet, ka “teritorijas” jēdzienam šo noteikumu izpratnē var būt tikai ģeogrāfiskā piemērošanas joma un tādējādi to nevar interpretēt kā tādu, kas attiecas uz visiem atzītajiem uzņēmumiem, kuri ir selektīvās izplatīšanas tīkla dalībnieki.
- 35 No otrās puses, saistībā ar otro *Dior* norādīto iespēju ir jākonstatē, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka, lai gan neviens imperatīvs iemesls, kas izriet no direktīvas vai vispārējiem Kopienų tiesību principiem, nav pret to, lai preču mazumtirdzniecības ietvaros sniegtie pakalpojumi būtu aptverti ar jēdzienu “pakalpojumi” direktīvas izpratnē, tad tomēr vēl ir vajadzīgs, lai preču zīme attiecībā uz šiem pakalpojumiem būtu reģistrēta (šajā sakarā skat. 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā *C-418/02 Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, Krājums, I-5873. lpp., 35. punkts).
- 36 Neviens Tiesai nodotās lietas apstākļi nerada pamatu uzskatīt, ka pamata lietā preču zīme “Christian Dior” tikusi reģistrēta kādam pakalpojumu veidam.
- 37 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka direktīvas 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka preču zīmes īpašnieks šīs preču zīmes piešķirtās tiesības pret licenciātu, kurš pārkāpj licences līguma noteikumu, ar kuru preču zīmes prestiža dēļ ir aizliegta tādu preču kā tās, kas tiek aplūkotas pamata lietā, pārdošana nocenotu preču tirgotājiem, var izmantot tiktāl, ciktāl ir noskaidrots, ka pamata lietas apstākļu dēļ šis pārkāpums apdraud prestiža šarmu un tēlu, kas minētajām precēm piešķir greznības iespaidu.

Par otro jautājumu

- 38 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu precizēt, kādos apstākļos ar preču zīmi apzīmēto preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, pārkāpjot pārdošanu nocenotu preču tirgotājiem aizliedzošu licences līguma noteikumu, ir uzskatāma par veiktu bez preču zemes īpašnieka piekrišanas direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē.
- 39 *Copad* un Komisija šajā sakarā norāda, ka īpašnieka piekrišanu par izslēgtu var uzskatīt tikai tāda licences līguma noteikuma pārkāpuma gadījumā, kas ietilpst direktīvas 8. panta 2. punkta paredzētajā sarakstā. *Dior* un Francijas valdība, no savas puses, uzskata, ka ikviens licences līguma pārkāpums no licenciāta puses novērš ar preču zīmi tās īpašniekam piešķirto tiesību izsmelšanu.
- 40 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar Direktīvas 5.–7. pantu tiek visaptveroši saskaņoti noteikumi attiecībā uz no preču zīmes izrietošajām tiesībām un tātad tiek noteiktas preču zīmju īpašnieku tiesības Kopienā (1998. gada 16. jūlija spriedums lietā C-355/96 *Silhouette International Schmied, Recueil*, I-4799. lpp., 25. un 29. punkts, kā arī 2001. gada 20. novembra spriedums apvienotajās lietās no C-414/99 līdz C-416/99 *Zino Davidoff* un *Levi Strauss, Recueil*, I-8691. lpp., 39. punkts).
- 41 Proti, ar Direktīvas 5. pantu preču zīmes īpašniekam ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības, kas tam ļauj *inter alia* aizliegt visām trešām personām importēt preces ar šo preču zīmi, piedāvāt šīs preces, laist tās tirgū vai veidot uzkrājumus šiem nolūkiem. Direktīvas 7. panta 1. punkta ir paredzēts šī noteikuma izņēmums tajā ziņā, ka tas nosaka, ka preču zīmes īpašnieka tiesības ir izsmeltas, ja preces īpašnieks preces laidis tirgū EEZ vai tas noticis ar īpašnieka piekrišanu (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Zino Davidoff* un *Levi Strauss*, 40. punkts; 2003. gada 8. aprīļa spriedums lietā C-244/00 *Van Doren + Q, Recueil*, I-3051. lpp., 33. punkts, kā arī 2004. gada 30. novembra spriedums lietā C-16/03 *Peak Holding, Krājums*, I-11313. lpp., 34. punkts).

- 42 Rodas iespāids, ka piekrišana, kas lādzinās tam, ka āpašnieks atsakās no savām ekskluzāvajām tiesābām minētā 5. panta izpratnē, ir noteicošāis šo tiesābu izsmelšanās elements un tādējādi tai jābūt izteiktai veidā, kas nepārprotami parāda āpašnieka gribu atteikties no šīm tiesābām. Šāda griba parasti izriet no piekrišanas izteāksšanas tiešā veidā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotājās lietās *Zino Davidoff* un *Levi Strauss*, 41., 45. un 46. punkts)
- 43 Tomēr no Tiesas judikatūras arī izriet, ka zināmos gadījumos šo ekskluzāvo tiesābu izsmelšana notiek tad, ja preču tirdzniecābu veic persona, kas ar preču zāmes āpašnieku ir ekonomiski saistāta. Tas tā ir it āpaši licences gadījumā (šajā sakarā skat. 1994. gada 22. jūnija spriedumu lietā *C-9/93 IHT Internationale Heiztechnik* un *Danzinger*, *Recueil*, I-2789. lpp., 34. punkts).
- 44 Šādā gadījumā personai, kas piešķir licenci, ir iespēja kontrolēt licenciāta preču kvalitāti, licences āgumā paredzot āpašus noteikumus, kas licenciātam paredz pienākumus ievērot licenciāra norādījumus un dod licenciāram iespēju nodrošināt to ievērošanu.
- 45 Saskaņā ar Tiesas judikatūru ar šādu iespēju pietiek, lai preču zāme varētu pildīt savu pamata funkcāju, proti, kā ir atgādināts šā sprieduma 22. punktā, garantēt, ka visas ar šo preču zāmi apzāimētās preces tikušas ražotas viena uzņēmuma kontrolē, kurš ir atbildāgs par to kvalitāti (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *IHT Internationale Heiztechnik* un *Danzinger*, 37. un 38. punkts).
- 46 Tādējādi ar preču zāmi apzāimēto preču laišana tirgū, ko veic licenciāts, principā ir uzskatāma par veiktu ar preču zāmes āpašnieka piekrišanu direktāvas 7. panta 1. punkta izpratnē.

- 47 Lai gan no tā izriet, ka šādos apstākļos preču zīmes īpašnieks nevar norādīt uz līguma nepareizu izpildi, lai attiecībā pret licenciātu izmantotu ar preču zīmi piešķirtās tiesības, tomēr, pretēji *Copad* norādītajam, licences līgums nav pielīdzināms preču zīmes īpašnieka absolūtai un beznosacījuma piekrišanai ar preču zīmi apzīmēto preču laišanai tirgū, ko veic licenciāts.
- 48 Direktīvas 8. panta 2. punktā preču zīmes īpašniekam ir tieši paredzēta iespēja ar preču zīmi piešķirtās tiesības izmantot pret licenciātu, ja šis pēdējais pārkāpj konkrētus licences līguma noteikumus.
- 49 Turklāt, kā tas izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, šie noteikumi minētajā 8. panta 2. punktā ir norādīti izsmelši.
- 50 Tādējādi, kā ģenerālvokāte norāda savu secinājumu 47. punktā, tikai viena no šiem noteikumiem pārkāpums no licenciāta puses novērš ar preču zīmi tās īpašniekam piešķirto tiesību direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē izsmelšanu.
- 51 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka direktīvas 7. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka ar preču zīmi apzīmēto preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, neievērojot kādu no licences līguma noteikumiem, par veiktu bez preču zīmes īpašnieka piekrišanas ir uzskatāma tad, ja ir konstatēts, ka šis noteikums atbilst vienam no šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētajiem noteikumiem.

Par trešo jautājumu

- 52 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai, ja prestiža preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, pārkāpjot vienu no licences līguma noteikumiem, ir uzskatāma par veiktu ar preču zīmes īpašnieka piekrišanu, šis pēdējais tomēr var atsaukties uz šādu noteikumu, lai, pamatojoties uz direktīvas 7. panta 2. punktu, iebilstu pret preču turpmāku tirdzniecību.
- 53 *Dior* un Francijas valdība uzskata, ka ar preču zīmi “Christian Dior” apzīmēto preču pārdošana ārpus selektīvās izplatīšanas tīkla esošam nocenotu preču tirgotājam ir kaitējums preču zīmes reputācijai, kas var attaisnot minētā 7. panta 2. punkta piemērošanu. *Copad* un Komisija turpretim norāda, ka šādu preču pārdošana nocenotu preču tirgotājiem preču zīmes reputācijai nekaitē.
- 54 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, kura ir norādīta šī sprieduma 19. punktā, vārdu salikuma “jo īpaši” izmantošana šī 7. panta 2. punktā liecina, ka ar preču zīmi apzīmētu preču stāvokļa izmaiņu vai pasliktināšanās gadījums ir minēts tikai kā piemērs no iespējamiem likumīgiem iemesliem (iepriekš minētais spriedums lietā *Bristol-Myers Squibb* u.c., 26. un 39. punkts, kā arī spriedums lietā *Parfums Christian Dior*, 42. punkts).
- 55 Tātad Tiesai jau ir bijusi iespēja nospriest, ka kaitējums preču zīmes reputācijai principā var būt likumīgs iemesls direktīvas 7. panta 2. punkta izpratnē, lai preču zīmes īpašnieks varētu iebilst pret to prestiža preču turpmāku tirdzniecību, kuras viņš laidis EEZ tirgū vai kuras laistas šajā tirgū ar viņa piekrišanu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Parfums Christian Dior*, 43. punkts, un 1999. gada 23. februāra spriedumu lietā *C-63/97 BMW, Recueil*, I-905. lpp., 49. punkts).

- 56 No tā izriet, ka, ja, pārkāpjot tādu licences līguma noteikumu, kāds tiek aplūkots pamata lietā, licenciāts pārdod preces nocenotu preču tirgotājam, ir jāizvērtē, no vienas puses, preču zīmes īpašnieka ar licences līgumu aptvertā likumīgā interese būt aizsargātam pret nocenotu preču tirgotāju, kurš nepieder selektīvās izplatīšanas tīklam un kurš šo preču zīmi izmanto komerciālā nolūkā veidā, kas varētu radīt kaitējumu tās reputācijai, un, no otras puses, nocenotu preču tirgotāja interesi pārdot attiecīgās preces, izmantojot tā darbības jomā parasto kārtību (skat. pēc analogijas iepriekš minēto spriedumu lietā *Parfums Christian Dior*, 44. punkts).
- 57 Tādējādi, ja valsts tiesa uzskata, ka licenciāta trešai personai veiktā pārdošana nevar apdraudēt ar preču zīmi apzīmēto prestiža preču kvalitāti, no kā izriet, ka to laišana tirgū ir uzskatāma par veiktu ar preču zīmes īpašnieka piekrišanu, šai tiesai, ņemot vērā katras konkrētas lietas apstākļus, ir jānovērtē, vai ar preču zīmi apzīmēto prestiža preču turpmāka tirdzniecība, ko trešas personas veic, izmantojot to darbības jomā parasto kārtību, rada kaitējumu šīs preču zīmes reputācijai.
- 58 Šajā sakarā vērā ir jāņem it īpaši turpmākās pārdošanas mērķsabiedrība, kā arī, kā norāda Francijas valdība, prestiža preču pārdošanas īpašie nosacījumi.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka, ja prestiža preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, pārkāpjot licences līguma noteikumu, tomēr ir uzskatāma par veiktu ar preču zīmes īpašnieka piekrišanu, šis pēdējais atsaukties uz šādu noteikumu, lai, pamatojoties uz direktīvas 7. panta 2. punktu, iebilstu pret šo preču turpmāku pārdošanu, var tikai tad, ja, ņemot vērā konkrētas lietas apstākļus, ir konstatēts, ka šāda turpmākā pārdošana rada kaitējumu preču zīmes reputācijai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 60 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, kurā grozījumi ir izdarīti ar 1992. gada 2. maija Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka preču zīmes īpašnieks šīs preču zīmes piešķirtās tiesības pret licenciātu, kurš pārkāpj licences līguma noteikumu, ar kuru preču zīmes prestiža dēļ ir aizliegta tādu preču kā tās, kas tiek aplūkotas pamata lietā, pārdošana nocenotu preču tirgotājiem, var izmantot tiktāl, ciktāl ir noskaidrots, ka pamata lietas apstākļu dēļ šis pārkāpums apdraud prestiža šarmu un tēlu, kas minētajām precēm piešķir greznības iespaidu;
- 2) Direktīvas 89/104, kurā grozījumi ir izdarīti ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, 7. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka ar preču zīmi apzīmēto preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, neievērojot kādu no licences līguma noteikumiem, par veiktu bez preču zīmes īpašnieka piekrišanas ir uzskatāma tad, ja ir konstatēts, ka šis noteikums atbilst vienam no šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētajiem noteikumiem;
- 3) ja prestiža preču laišana tirgū, ko licenciāts veic, pārkāpjot licences līguma noteikumu, tomēr ir uzskatāma par veiktu ar preču zīmes īpašnieka piekrišanu, šis pēdējais atsaukties uz šādu noteikumu, lai, pamatojoties uz

Direktīvas 89/104, kurā grozījumi ir izdarīti ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, 7. panta 2. punktu, iebilstu pret šo preču turpmāku pārdošanu, var tikai tad, ja, ņemot vērā konkrētas lietas apstākļus, ir konstatēts, ka šāda turpmākā pārdošana rada kaitējumu preču zīmes reputācijai.

[Paraksti]